

MUSTAFA KUTLU'NUN "AKASYALAR AÇAR MI" ADLI HİKÂYESİNİN HERMENEUTİK(YORUMSAMACILIK) KURAMINA GÖRE TAHLİLİ*

Necati TONGA

"Akasyalar Açar mı?" hikâyesi, Mustafa Kutlu'nun Yoksulluk İçimizde adlı eserinin ilk hikâyesidir. Yoksulluk İçimizde; Mustafa Kutlu'nun hikâyeciliğinin en olgun örneklerinden biri kabul edilir.¹ Kutlu; bu eserinde Engin ve Süheylâ aşkı çerçevesinde kahramanlarda görülen sosyal değişim olgusu merkeze alınmak üzere, aşka, sosyal değişime, eşyaya İslâmî bir yorum getirmeye çalışır.

Yoksulluk İçimizde; Kutlu'nun, kahramanların başlarından geçen maceralardan ziyade değişen zamanın, toplum yapısının çeşitli alanlarında yaptığı yıkıntıları ve değişimleri, estetik bir boyutta ve yeni bir tarzla işlediği, Türk hikâyeciliğine yeni bir boyut kazandıran eseridir.

Yoksulluk İçimizde'nin konusu; "aynı devlet dairesinde çalışan Engin ve Süheylâ arasındaki aşk, Engin'in Süheylâ'yı terk edip zenginliğin peşinden gitmesi, Süheylâ'da ve Engin'de gerçekleşen kültür değişikliği ekseninde oluşan doğu-batı çatışması ve yer yer uyumu ile birlikte, kahramanların sonuçta millî ve manevî değerleri tanınması" şeklinde tespit edilebilir.

Eserin ana fikri ise şudur: "*Zenginlik dış unsurlara, eşyaya bağlanmakla değil, içimizi zenginleştirmekle olur ki eşyadan ve onun bizi kendisine çeken kuvvetinden kurtulmanın yolu da manevî değerlere yönelmektir.*"

Eşyaya eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşan ve bu sebeple de tasavvufî bir boyut kazanan Yoksulluk İçimizde, tahkiyenin türü açısından kendisinden önce yazılmış hikâye kitaplarından farklılık gösterir. Şöyle ki; Yoksulluk İçimizde'yi oluşturan hikâyeler kendi içinde bir bütün, hikâyeler birleştirilince de eser başlı başına bir bütündür. Eseri oluşturan hikâyelerde şahıslar ortak, işlenen konu ve motifler birbiriyle bağlantılıdır. Eser, bu bakımdan incelenince bir romana benzer. Yoksulluk İçimizde, birbiri ile bağlantılı 9 hikâye ve aralara serpiştirilen levhalardan oluşmuştur. 96 sayfalık, küçük hacimli sayılabilecek bu eserdeki hikâyelerin ilki "Akasyalar Açar Mı?" dır.

Akasyalar Açar mı? hikâyesinin konusu; "Süheylâ'nın; devlet dairesindeki arkadaşı Şükran'dan Engin'in başka birisi ile nişanlandığı haberini alması ve bu haber sonrasında halet-i rûhiyesinin değişmesi" dir. Akasyalar Açar mı? ismi, hikâyede okuyucuyu geleceğe ait güzel bir olayın olup olamayacağı sorusuyla

* Tahlil yapılırken Yoksulluk İçimizde'nin şu baskısı esas alınmıştır: Kutlu Mustafa, **Yoksulluk İçimizde**, Dergâh Yay.,4.bas., İst., 1996, 96s. Yazı boyunca eserden yapılan alıntılarda sayfa numaraları verilirken Yİ kısaltması kullanılacaktır.

¹ Yazarın Yoksulluk İçimizde eseri ile ilgili tarafımızdan hazırlanan bir monografi çalışması için bkz: Tonga, Necati, **Hikâyeciliğimizdeki Zenginlik: Mustafa Kutlu ve Yoksulluk İçimizde**, Akçağ Yay., Ank., 2005, 142s.

karşılaştırmak için verilmiş bir isim gibidir. Bu soru da Engin ile Süheylâ arasındaki aşkın mutlu sona ulaşip ulaşmayacağıdır.

Akasyalar Açar mı? hikâyesi zaman ifade eden bir söz grubuyla başlar. Hikâyenin ilk paragrafı, “akasya” üzerine kurulmuştur ve yazar bu paragrafta eserdeki tasvirlerin en güzel örneklerinden birini ortaya koyar:

“Tomurcuklarını ansızın patlatıvermiş bu akasya dalı, bu alüminyum çerçeveli geniş pencereden niçin bu kadar gülerek bakmaktadır? Besbelli bir acayip parlayan güneş altında artık iyice ısınıp, liflerini kütürdete kütürdete gerneşip, damarlarında ılık ılık yürüyen suyun akışına bırakmıştır kendini. Yeşil yeşil uç vermiş yaprakçıklar şavkırmaktadır. Bir de üzerinde yerli yersiz fındırdeşen serçeler. Koca binanın abus çehresine, kirli gri, isli duvarlarına nerdeyse sürünecek kadar yanaşmış bu incecik akasya dalı...”(Yİ, s.9)

Mustafa Kutlu, hikâyelerinde tasvir yaparken ayrıntılara önem veren bir yazardır. Yukarıdaki parçada yazar, bir akasya dalının üzerine yoğunlaşmış ve hikâyeyi bu şekilde kurgulamaya başlamıştır.

Süheylâ, Engin ile aynı devlet dairesinde çalışan genç bir kızdır. Hikâyenin başlangıcında Süheylâ; sevdiği gencin [Engin’in] nişanlandığını, arkadaşı Şükran’dan öğrenir. Süheylâ ile ilk defa, devlet dairesindeki gergin bir atmosferde karşılaşırız. Bahar, yeni yeşermeye başlayan akasya dalı ve bu akasya dalının üzerindeki serçeler; hikâyenin kahramanı Süheylâ’nın, Şükran’dan, sevdiği genç olan Engin’in başka birisiyle nişanlandığı haberini almadan önceki rûh hâlini temsil etmektedir. Eğer bu tasvir Süheylâ’nın mutlu hâlini temsil ediyorsa paragrafta serçeler neden yerli yersiz fındırdeşmektedir? Bu akasya dalı, niçin koca bir binanın abus çehresine ve kirli gri isli duvarlarına yaslanmaktadır? Süheylâ, hikâyenin daha ilk paragrafında tedirgin bir rûh haline sahip görünmektedir. Dalgındır, Şükran makası uzatmasını istemekte fakat o, Şükran’ı duymamaktadır. Hikâyenin bu bölümünde de yazar, ayrıntılar üzerine yoğunlaşmaya devam eder ve makas üzerinde durur:

“Evet makas. Çelik, beyaz, donuk.6x9 fotoğrafların tırtıllı kenarını kesmekten yorulmuş. Ömrünü kâğıt kesmeye vakfetmiş bir makas. Hangi ömrünü? Masanın üst gözünde, açık uçları birbirine paralel uzanan kalemlerin arasında duran bu paranoyak makas alınıp Şükran’a uzatılacaktır.”(Yİ, s.9-10)

Yukarıdaki parçadaki makasın niteliklerini tek tek sıralayıp yorumlamaya çalışalım:

-Çelik, beyaz, donuk bir makas

-6x9 fotoğrafların tırtıllı kenarlarını kesmekten yorulmuş bir makas

-Ömrünü kâğıt kesmeye vakfetmiş bir makas

-Masanın üst gözünde, açık uçları birbirine paralel uzanan kalemlerin arasında duran bir makas.

-Paranoyak bir makas.

Yaşamımızda hemen hemen her gün karşılaştığımız bir alet, yazar tarafından neden bu şekilde tasvir edilmiştir? Makas için kullanılan sıfatların en dikkat çekenini ise “*paranoyak*”tır. Bu paragraf, “*Bir makas neden paranoyak olabilir? Yazarın makas üzerinde bu kadar yoğunlaşmakta ve onu bu şekilde tasvir etmekteki amacı ne olabilir?*” gibi soruları okuyucunun zihninde uyandırmaktadır. Hikâyede makas neden bu şekilde tasvir edilmiş olabilir? Yazarın bu tutumunu şu şekilde yorumlayabiliriz:

1-Yazar, hikâyenin birinci paragrafında, akasya dalı ve bu akasya dalının üzerindeki serçelerle sağladığı güzel atmosferi dağıtıp, hikâyenin ilerleyen bölümünde Şükran’ın Süheylâ’ya vereceği kötü haber için ortam hazırlamak istemiş olabilir.

2-Daha önce de belirttiğimiz gibi Yoksulluk İçimizde eşyaya karşı tavır alan, eşya-rûh çatışmasını işleyen, bu sebeple de tasavvufî derinlik kazanan bir eserdir. Yazar, makası bu şekilde tasvir etmekle, daha eserin başında eşyaya karşı tutumunu ortaya koymak istemiş olabilir.

Hikâyede diyaloglar çok azdır. Bu diyaloglardan da Şükran’ın da (belki arkadaşına vereceği kötü haberden, belki de çalıştıkları devlet dairesinin umumî havasından) Süheylâ gibi sinirli, tedirgin olduğunu anlamaktayız:

“-Murtaza Efendiii. Ayol nereye kayboluyor bu adam sabah sabah...”(Yİ, s.10)

Yazar; ayrıntılara eğilmeye, ‘akasya ve makas’tan sonra poğaçalarla devam eder:

“60 gr. Üçüncü hamur kâğıtlar arasında gizlenmeye çalışan **poğaçalar** soğumaktadır. Kâğıt üzerinde genişleyip duran yağ lekeleri donuk donuk parıldamaktadır. Ele avuca, dudak kenarlarına yapışan, ısırıldığında un ufak olup, formika masaların üzerine kırıntılar bırakan bu poğaçalar. Kimbilir hangi yağlardan dokunmuş o geniz tıkayan kokusu ile üstüne iri yudumlarla çay alınamadan yutulamayan soğuk nevâleler. Üç tekerli arabalarını bin yıllık diken diken sakalları ile ite ite bu koca binaların önüne erken saatlerde tüneyip, ufaldıkça ufalan suratları engebeli arazileri andırır adamlardan çârînâçar alınıp getirilmiş poğaçalar.”(Yİ, s.10)

Poğaçalardan sonra ‘çay’ın tasvirine geçilir, çay da hikâyenin bu bölümünde Süheylâ’nın bakış açısıyla tasvir edilir:

“Çay mutlaka gelmelidir. Rengini kokusunu sevecen sıcaklığını kaybetmiş **o menhus** çay gelmelidir. Müstahdem Murtaza Efendi’nin maaş bodrosundan, uzayıp giden ölgün sarı ışıklı koridorlardan, isli kara, karanlık ocaklardan firar etmelidir. Üşüyen, mütemâdî üşüyen, tarçın renginden gümüşî beyaza kadar boyanıp gün be gün sivriltilen tirnakları canı ile ceresi çekilmiş bu parmaklara

ulaşmalıdır.(...)Poğaçı ısırlmış, kırıntılar formika masaya dökülmüş, o meymenetsiz çaydan bir iri yudum alınmıştır.”(Yİ, s.10)

Yazar; *akasya, makas, poğaçı* ve *çay* gibi, mekânda bulunan ayrıntıların tasvirinde yoğunlaşırken ifadeyi güçlendirmek ve okuyucunun dikkatini eşya üzerine çekebilmek için sık sık tekrarlara ve ikilemelere başvurmuştur.² Mustafa Kutlu, bu hikâyede ayrıntılar üzerinde yoğunlaşarak şu mesajı vermeye çalışır: *“Eşya; hayatın teferruatıdır, bu sebeple insanlar eşyadan kurtulmalı ve hayatın özünü kavramalıdır.”*

Akasyalar Açar mı? hikâyesinde mekân, hikâyenin başlangıcında, ayrıntılarıyla tasvir edilmiştir. Genel olarak yukarıya alınan parçalarda da açıkça görüleceği üzere, mekâna ait ayrıntıların, vak’ayı açığa çıkarıcı ya da şahısların içerisinde bulunduğu rûh hâlini ortaya koyucu bir özelliği vardır. Yazar; hikâyenin girişinde devlet dairesini ayrıntılarıyla tasvir ettikten sonra, Şükran ile hikâyenin baş kahramanı Süheylâ arasında geçen kısa diyaloglarla vak’ayı ortaya koyar. Şükran, Süheylâ’ya önce Engin’i Koska’da gördüğünü söyler:

“-Engin’i gördüm dün.

(...)

-Ya .. Nerede?

-Koska’da... ”(Yİ, s.10-11)

Şükran *“Engin’i gördüm dün”* dedikten sonra, oda birden sessizleşmiş, odada ve Süheylâ’da bir gerginlik peydâ olmuştur:

“Sükût. Beton zemin ile beton tavan arasında mekik dokuyan sükût. Poğaçı ısırlmış, kırıntılar formika masaya dökülmüş, o meymenetsiz çaydan iri bir yudum alınmıştır. Sivri tırnaklar dudak kenarında gûya kırıntıları temizlemek üzere dolaşmaktadır. Gergin bir bekleyişe terkedilmiştir oda. Artık bir kelebeğin yumuşak kanatlarına bile dokunulamaz. O delişmen akasya dalına bakılamaz. Hiçbir yere bakılamaz...”(Yİ, s.10-11)

Şükran; özellikle Engin’i Koska’da gördüğünü söyledikten sonra, Süheylâ’nın hâli iyiden iyiye değişmeye başlar:

“Koska nerede? Güneş ağdalanıp şehre yayılmıştır. Sebebi meçhul bir gülümseme etrafı sarmıştır. Vücudun muhtelif yerlerinde karıncalanmalar peydahlanmıştır. Kalp nahiyesinden yayılan, yükselip boğazda düğümlenen bir helecan dalgası gözlenebilir.”(Yİ, s.11)

² Metinden örnek olarak alınan parçalarda üzerinde yoğunlaşılın eşyalar kalınla yazılmıştır.

Süheylâ'nın halet-i rûhiyesinin değişmeye başlamasından sonra hikâyedeki mekân da Süheylâ'nın algılayışına göre tasvir edilmeye başlanır:

“Kimse klasörlerin arasında bir Rumeli türküsünün şıkır şıkır oynamadığını iddia edemez. Belki muhasebe evrakının tikiş tikiş kapatıldığı dolap bile ayaklanmıştı. Bir pelür kâğıt alınıp masa gıcır gıcır silinecektir. Masanın en alt gözünden Abant Nilüferi kolonya çıkarılıp, pamuklara damlatılıp eller, dudaklar, hatta enseden başlayarak boyun boğaz ovulacaktır. El çantasından mineli dört köşe ayna çıkıp bozulan dudak boyası tazelandığında, yani saçlar firketelerinden kurtarılıp yeniden, yeniden, yeniden tarandığında, baş küçük, minicik hareketlerle bir tay gibi geriye geriye atıldığında, odanın cenderesi kırılacak içeriye akasya kokulu serin rüzgârlar dolacaktır.”(Yİ, s.11-12)

Şükran, hikâyenin ilerleyen bölümünde Süheylâ'ya Engin'in nişanlandığını söyler. Hikâyenin kilit noktası burasıdır diyebiliriz. Süheylâ, dairedeki en yakın arkadaşı Şükran'dan, sevdiği gencin, kendisini terk edip başka birisiyle nişanlandığını öğrenmiştir. Süheylâ, âdeta bir şok yaşar. O an için her şey değişir, güzel olan ne varsa ortadan kalkar, Süheylâ'daki gerginlik hat safhaya ulaşır. Sevdiği genç tarafından terk edilen bu genç kızın rûh hâli, hikâyenin bu bölümünden itibaren girift bir şekilde tahlil edilmeye başlanır:

“-Nişanlanmış...

İşlenmemiş faturalar yine birikti der gibi. Kaloriferler yine yanmıyor gibi.

Kumrular şu pencerenin pervazına acık evvel çiftler çiftler konmuyor gibi.”(Yİ, s.12)

Hikâyenin girişinde mekânda akasya dalı ile sağlanan güzel atmosfer ortadan kalkmış, her şey değişmiştir. Süheylâ, çok sinirli ve gergindir. Buna paralel olarak dairenin umumî havası da Süheylâ'nın bakış açısıyla tasvir edilerek bu rûh hâli eşyanın dili ile verilmeye çalışılır. Hikâyenin bu bölümünde akasya dalı, yerini sakat bir devetabanına bırakır:

“Bu çay tabağı çingiraklı kırmızısı ile acık evvel gülmüyor muydu? Ya o kahrolası küll tablaları. Nereye savuştular böyle. Artık güneşe, yani pencereye, pencere önünde sırtıp duran o densiz dala dönülemez.

Sandalyede oturmanın nasıl mânâsı yoksa, kalkmanın da mânâsı yoktur. Köşeye, o sakat devetabanının şerha şerha yarılmış yaprakları önüne gidilecektir. Bir gidilip bir gelinecektir. Parmaklar masa kenarlarına, dosya kapaklarına, parşömen, karbon kâğıtlara, daktilo tuşlarına dokunu dokunuverip geçecektir. İkide bir masa gözleri çat-çut açılıp kapatılarak; önlük, elbise cepleri insafsızca karıştırılarak sigara aranacaktır. Yeni alınan devetüyü çizmeler sıkmaya başlamıştır. Saçlar itina ile taranmış, sarılmış olsa da dağılmıştır. Dünyalar kadar para bu krep bulüze, bu jorjet eteğe ödenmiştir.

Göz kapaklarındaki şişelere, göz altlarındaki mor halkalara, hele hele sabahları kalkıldığında yüzde beliren o acımasız çizgilere karşı losyonlar, şampuanlar, pudralar, allıklar sıralanmıştır...”(Yİ, s.12)

Hikâyelerde mekânın ortaya çıkması tasvirlerle olur ki; bu da yazarın psikolojik bir keyfiyettir. Mustafa Kutlu'nun Akasyalar Açar mı? hikâyesindeki mekân da Süheylâ'nın psikolojisine ve onun bakış açısına göre oluşmuştur. Mustafa Kutlu'nun bazı hikâyelerinde şahıs kadrosunda yer alan fertlerden biriyle mekân arasında çok yönlü bir ilişki kurulduğu için, mekân âdeta kahramanlardan birisi hâline gelir. Oy Dağlar'da Beser ile köy, Ya Tahammül Ya Sefer'de Kerim ile medrese, Bu Böyledir'de kahramanlar ile lunapark arasındaki çok yönlü etkileşim sonucu belirtilen mekânlar şahıslaşmıştır. Bu durum Akasyalar Açar Mı?'da da görülür. Süheylâ ile devlet dairesi arasındaki çok yönlü etkileşim sonucunda devlet dairesi(mekân) şahıslaşmıştır. Süheylâ, Engin'in nişanlandığını öğrendikten sonra, zarf açacakları, karbon kağıtları, daktilo kısaca devlet dairesinde bulunan her şey değişir:

“Dünyanın bütün eli kanlı zarf açacaklarını bu masanın üzerine yığmışlar. Şu odayı niçin karbon kâğıtları ile kaplamışlar? Her halde bu Smith-Corona makinanın vurduğu iki nokta üst üste'den daha çirkini yoktur. Bu kadar çirkini yoktur. Bu kadar çirkin iki nokta üst üste vuran bir daktilonun yanında mutlaka iki kutu Diazem bulunmalıdır. Maliye Bakanlığı bunu bir genelge ile duyurmalıdır.”(Yİ, s.13)

Süheylâ'nın en yakın arkadaşı Şükran da, verdiği bu kötü haber sonrasında arkadaşının gözünde değişir:

“Şükran'ın kaşları cımbızla yoluna yoluna artık yok olmalıdır. Hatta Şükran'ın kendisi bile yok olabilir.”(Yİ, s.13)

“-Murtaza Efendiii....

Halbuki zil var. Müdür bey böyle bağrılmasına ne kadar kızar. Şükran alışmış bir kere. Sanki babaannesinin sağır kulaklarına bağıryıyor. Sesi de sinir mi sinir. O da aslında kara-kuru bir kız. Kız mı?.. Bu Murtaza Efendi'nin karısı bile Şükran'dan daha kızdır.”(Yİ, s.13)

Hikâyenin sonlarına doğru Süheylâ'nın gözünde her şeyin değiştiğini kendi ağzından öğreniriz:

“Engin'in nişanlısı, nişanlı, nişan.. Daha acık öncesine kadar böyle bir kelime yoktu bu odada. Bu odada acık öncesine kadar tomurcuklarını ansızın patlatıvermiş bir akasya dalı ve acayip parlayan bir güneş vardı. Engin'in mavi

*mavi bakışları vardı. Kötü şarkılar içerisinde "ömür boyu sürecektir" diye
cıvıtılan bir mavi."*(Yİ, s.14)

Hikâyenin sonunda Şükran, Enginle karşılaşmalarını anlatır ve Engin'in nişanlısının özelliklerini ayrıntılarıyla sıralar. Hikâye, Şükran'ın şu sözleriyle noktalanır:

*"-Ha ne diyordum. Bir siyah tayyör giyinmiş, eteği uzunca, sonra o siyah
şapka, aptal sen zaten esmerin karası bir kızsın, bu baharın başında nedir o
siyahlara bürünmek dedim içimden, baktım kaşlarını da ta dipten kazınmış, mor
mor çıkıvermiş kazınan yerler, insan orasını öylece bırakır mı, işte böyle
şekerim, böylelerinin talii yaver sonracığıma sığircık gözü gibi ufacık kara
gözler, çipil tutmuş bir de kahverengi far çekmiş kapaklarına, görgüsüz, et
yok, but yok, boy bos yok, ayol nesine vurulmuş Engin bu kızın dedim
içimden, öylece duruvermişiz kalabalığın ortasında, Engin bana seni sordu, ne
yapıyor Süheylâ dedi, sonra bizi kenara çekti şöyle duralım diyerek, senin adın
geçince baktım hasbam kulak kesildi, aklısıra Engin'in nesi olursun, akrabası
falan mı olursun diye meraklanıyor, zaten Engin de böyle uzak akrabalarından
birini sorarmış gibi idi, aptal, sonra dayanamadım, sordum soruşturdum,
zenginmiş meğerse kız, hem de bildiğin gibi değil, evleri arabaları, Yalovada
yazlıkları, aman Süheylâ kızda bir mal, bir mal."*(Yİ, s.14)

Yukarıdaki parçadan da anlaşılacağı üzere Engin, sevgilisi Süheylâ'yı terk edip, zenginlik uğruna kara-kuru bir kızla nişanlanmıştır. Hikâyedeki merkezî olay da budur. Akasyalar Açar Mı? hikâyesi bu olay üzerine kurulmuştur.

Mustafa Kutlu, hikâyelerinde akıcı, günlük konuşma dilini kullanmaya özen gösteren bir sanatçımızdır. Fikir ve Sanatta Hareket ve Adımlar dergisinde şiirleri de yayımlanan Mustafa Kutlu, hikâyede de gizli bir şair olarak karşımıza çıkar. Akasyalar Açar Mı? hikâyesinden aşağıya alınan cümlelerdeki ses tekrarları yazarın üslûbundaki âhengi göstermektedir:

*"Masanın üst gözünde açık uçları birbirine paralel uzanan kalemlerin arasında
duran bu paranoyak makas alınıp Şükran'a uzatılacaktır."*(Yİ,s.9-10)

*"Artık güneşe yani pencereye, pencere önünde sırtıp duran o densiz dala
dönülmez."*(Yİ,s.12)

"Halbuki zil var. Müdür bey böyle bağırlmasına ne kadar kızar."(Yİ,s.13)

Tahlil etmeye çalıştığımız Akasyalar Açar Mı? hikâyesi için sonuç olarak şu tespitleri yapabiliriz:

Mustafa Kutlu'nun Yoksulluk İçimizde adlı eserinin ilk hikâyesi olan Akasyalar Açar mı?, aldığı haber sonrası bütün dünyası yıkılan Süheylâ'nın rûhî

durumu üzerine kurgulanmıştır. Hikâyede, sevgilisi Engin'in başka birisiyle nişanlandığını öğrendikten sonra Süheylâ'da görülen ruhî değişim işlenir. Yazar, oldukça başarılı tasvirlerle ve girift tahlillerle bu durumu ustaca vermeyi başarmıştır.

Yoksulluk İçimizde adlı eserinde eşyaya tavır alan Mustafa Kutlu, eserin ilk hikâyesinde de eşyayı kendi hâl diliyle tasvir etmiş, eylemleri genel olarak nesnelere yüklemiştir. Yazar, bu hikâyesinde eşyaları en ince ayrıntılarına kadar tasvir etmiş, böylece hayatımızda eşyaya ne kadar önem verdiğimizi göstermeye çalışmıştır. Eşyanın yerilmeye çalışıldığı ve manevî değerlere yönelmemizi öğütleyen Yoksulluk İçimizde'de "eşya", yazarın eserini kurgularken sıkça kullandığı figüratif bir unsur olarak karşımıza çıkmıştır. Yazar, bu sebeple sık sık tekrarlarla ve ikilemelere başvurarak dikkatleri eşya üzerine çekmeye çalışmıştır.

Gerek kullandığı yeni tekniklerle gerekse yeni muhteva açılımlarıyla hikâyeciliğimizde yeni ufuklar açan bir yazar olan Mustafa Kutlu; bu hikâyesinde, kahramanın rûh hâlini, daha çok eşyanın değişen durumu ve eşyayı tasvir ederken kullandığı sıfatlarla açığa vurmuştur. Ayrıca yazar, bir durum hikâyesi olan Akasyalar Açar mı?'da oldukça akıcı, âhenkli bir üslûp ve günlük konuşma diline yakın bir dil kullanmıştır.

[Tonga, Necati, "Mustafa Kutlu'nun Akasyalar Açar Mı? Adlı Hikâyesinin Hermeneutik(Yorum Bilgisi) Kuramına Göre Tahlili", **Edebiyat Otağı**, S.20, Mayıs 2007, s.27-32]

